

การป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

The protection of Recidivism of Prisoners

in Nakhon Si Thammarat Central Prison

อัสสารถ์ ฝิวแก้ว¹ สุปรียา ชำนาญพุฒิพร² และกันตณ หนูทองแก้ว³

Attasat Phiwkaew¹ Supreecha Chamnanputthiphon² and Kantaphon Nuthongkaew³

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

^{2,3} อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹ Master's degree student, Master of Political Science, Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University

^{2,3} Lecturer of the Master of Political Science, Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University

E-mail: attasat.ph@gmail.com, supreecha28@gmail.com, kantaphon.271970@gmail.com

Received: Apr 18, 2023; Revised: May 2, 2023; Accepted: May 9, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช และ 2) เพื่อเสนอแนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราชจำนวน 222 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจีซีและมอร์แกน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวม 5 คนเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังคมวิทยามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านจิตวิทยา มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับน้อย และ ด้านชีววิทยา ค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับน้อย และ 2) แนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ได้แก่ (1) การส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมให้ผู้ต้องขังให้มีทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต (2) รัฐควรมีการจัดหางาน หรืออาชีพให้กับผู้ต้องขังที่พ้นโทษ (3) สนับสนุนการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นให้กับผู้ต้องขัง (4) เสริมสร้างและส่งเสริมให้สังคมภายนอกให้การยอมรับ (5) ครอบครัวต้องมีความเข้าใจ และให้โอกาส (6) มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาในปัญหาชีวิตได้ (7) มีการจัดกิจกรรมการอบรมเพื่อพัฒนาจิตใจ และสร้างแรงบันดาลใจ และ (8) มีการติดตามผู้กระทำผิดซ้ำไม่ให้กลับไปกระทำผิดอีก

คำสำคัญ: การป้องกัน การกระทำผิดซ้ำ ผู้ต้องขัง เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

Abstract

The objectives of research article were to study: 1) behavior of recidivism of prisoners in Nakhon Si Thammarat Central Prison; and 2) guidelines for protecting the recidivism of prisoners in Nakhon Si Thammarat Central Prison. The research sample consisted of 222 representatives of the recidivism of prisoners in Nakhon Si Thammarat Central Prison, all of whom were determined by Kreicic and Morgan's sample size table. Five key informants were selected by purposive sampling. The employed research instruments were a questionnaire and an interview form. The statistics employed for the data analysis were frequency, percentage, standard deviation, and content analysis. The findings were as follows; 1) the overall of behavior of recidivist inmates in federal prisons was rate at a low level, When considering aspect by aspect that the aspect with the highest mean was Sociological aspect was rate at the moderate, psychological aspect was rate at a low level, and the lowest mean was biology was rate at a low level; and 2) the guidelines for the prevention of recidivism among

inmates in the Nakhon Si Thammarat Central Prison consist of (1) promoting and supporting for training inmates to have various skills which necessary to live more; (2) providing the employment; (3) supporting for more education; (4) promoting the strengthen and encourage external society to accept; (5) the families should understand and give opportunities; (6) organizing an agency that provides advice on life problems; (7) organizing the training activities to develop the mind and create good inspiration; and (8) organizing the follow-up on repeat offenders to prevent repeat offenders.

Keywords: Protection, Recidivism, Prisoners, Nakhon Si Thammarat Central Prison

บทนำ

ประเทศไทยมีกฎหมายเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดซ้ำด้วยการลงโทษผู้กระทำความผิดที่มีประวัติการกระทำความผิดมาก่อนให้หนักขึ้นกว่าอัตราโทษที่ศาลจะลงแก่บุคคลดังกล่าวในอัตราหนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่ง เช่น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92, 93 หรือพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 97 เป็นต้น รวมไปถึงประมวลกฎหมายอาญามาตรา 58 ที่ให้นำโทษที่ศาลรอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเพื่อให้โอกาสผู้กระทำความผิดกลับตัวและแก้ไขตนเองมาบวกเข้ากับโทษในคดีหลังของผู้กระทำความผิดดังกล่าวที่ไม่เช็ดหลายการกระทำความผิดกฎหมายซ้ำอีก แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่อาจยับยั้งการกระทำความผิดซ้ำหลังจากพ้นโทษได้ ในขณะที่ผู้ต้องขังทุกคนที่จะพ้นโทษออกมาจะต้องผ่านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการดูแลหลังปล่อยอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ อันเนื่องมาจากที่ต้องออกมาเผชิญกับโลกใบใหญ่และสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำและบีบคั้น โดยรัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณสำหรับการนี้ และร่วมมือกับภาคประชาสังคมในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและดูแลหลังปล่อยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (นที จิตสว่าง, 2565)

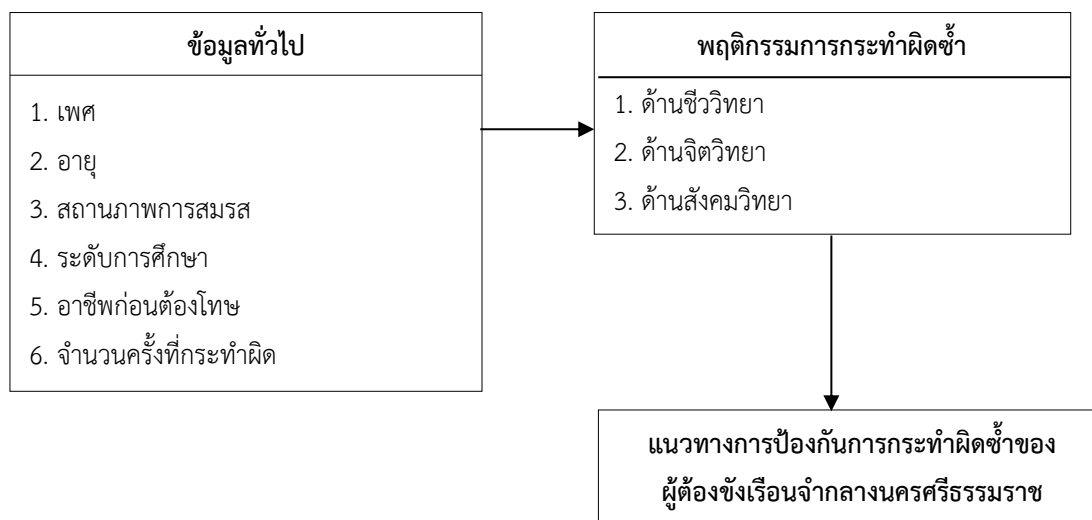
เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เป็นหน่วยงานสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังให้เป็นไปตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมแก้ไขเพื่อให้พลเมืองกลับตนเป็นคนดี จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงพฤติกรรมการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในคดีต่าง ๆ ตลอดจนเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ว่า เป็นกระเจงกาทที่ช่วยสะท้อนให้เห็นปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแล แก้ไขปัญหาการกระทำความผิดซ้ำต่อไปในการนี้ ผู้วิจัย สนใจการที่บุคคล ๆ หนึ่งจะกระทำความผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ซึ่งอาจจะถูกจับกุมหรือหลุดรอดจากการถูกจับกุมโดยไม่เกรงกลัวต่อโทษทัณฑ์ที่จะได้รับด้วยความตั้งใจ มีเทคนิควิธีการ และคิดวางแผนการโดยไตร่ตรองไว้ก่อนอย่างแยบยลนั้น น่าจะกล่าวได้ว่าบุคคลเหล่านั้นเป็นอาชญากรรมมืออาชีพโดยแท้จริง ดังนั้นหากจะลดจำนวนอาชญากรรมมืออาชีพลง จึงควรที่จะมีการศึกษาวิจัยถึงวิถีชีวิต สภาพความเป็นอยู่ ลักษณะการเลี้ยงดูลักษณะของครอบครัว ลักษณะบุคลิกภาพ และอื่น ๆ ว่าอะไรเป็นแรงผลักดันที่ส่งผลให้เขาเหล่านั้นก่ออาชญากรรมซ้ำซากหรือรุนแรงจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ทั้งนี้เพื่อเป็นสิ่งที่ชี้แนะให้กรมราชทัณฑ์ได้นำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติเพื่อปรับปรุงการแก้ไขผู้ต้องขังกลุ่มนี้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไปจากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการที่จะศึกษาการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราชเพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษออกไปแล้วไม่ให้วนกลับมาต้องโทษซ้ำอีก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเสนอแนวทางป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พฤติกรรมการกระทำความผิดซ้ำ

คำว่า “กระทำผิดซ้ำ” (Recidivism) เป็นศัพท์ที่ใช้ในสาขาวิชาอาชญาวิทยา หรืออาจเรียกว่าการกระทำผิดซ้ำซ้อน หมายถึงการกระทำความผิดเพิ่มเติมขึ้นอีก หลังจากผู้กระทำความผิดถูกจับและถูกลงโทษแล้ว และยังหมายถึงการละเมิดเงื่อนไขผู้ที่ได้รับการคุมประพฤติหรือผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษกระทำซ้ำ การกระทำผิดซ้ำอาจนับรวมถึงการกระทำผิดครั้งที่ 2 ขึ้นไป อาจเรียกว่าเป็นการกระทำความผิดที่ติดเป็นนิสัย และยากต่อการแก้ไขพฤติกรรมที่ติดนิสัยให้กลับคืนสู่สังคมปกติได้ นับว่าเป็นการก่อปัญหาอาชญากรรมให้กับสังคมเพิ่มมากขึ้น ทั้งที่ผู้กระทำซ้ำได้ผ่านขั้นตอนการชดเชย และการแก้ไขจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะในการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมในเรือนจำมาแล้ว (นุชนาฏ มุกระ, 2554) การที่จะศึกษาให้เข้าใจถึงพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำก็ต้องศึกษาถึงพฤติกรรมของมนุษย์ก่อน โดยปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ประกอบด้วย 1) ปัจจัยทางด้านชีววิทยา มีความสัมพันธ์กับสรีรวิทยาอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมภายในทั้งหลายที่นักจิตวิทยาสนใจศึกษาล้วนเป็นกระบวนการทำงานของระบบร่างกายทั้งสิ้น โดยเฉพาะกระบวนการทำงานของระบบประสาทซึ่งมีสมองเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ จึงจำเป็นต้องศึกษาสรีรวิทยาของระบบประสาทและระบบอื่น ๆ ของร่างกาย 2) ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา สังคม หมายถึง มนุษย์ที่รวมกันอยู่เป็นหมู่คณะมีทั้งหญิงและชาย ตั้งภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่ง ณ ที่ใดที่หนึ่ง การอยู่รวมกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็กก็ตามจะต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน มีสมาชิกประกอบด้วยคนทุกเพศทุกวัยซึ่งมีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยมีวัฒนธรรมหรือระเบียบแบบแผนในการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง การเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ จะต้องเข้าใจในวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ นอกจากนี้พฤติกรรมของมนุษย์ก็เป็นผลมาจากการหล่อหลอมโดยวัฒนธรรมของสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ เช่น คนไทยจะมีลักษณะบุคลิกภาพแตกต่างไปจากคนในประเทศอเมริกาหรือประเทศอื่น ๆ 3) ปัจจัยพื้นฐานทางจิตวิทยา ปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์ ได้แก่ ปัจจัยทางจิตวิทยา ซึ่งมีปัจจัยย่อยอยู่หลายปัจจัย ปัจจัยทางจิตวิทยาเป็นกระบวนการทำงานของจิต เป็นพฤติกรรมทางความคิดและความรู้สึกแล้วส่งผลให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวอาจเป็นทั้งพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย

แรงจูงใจ และความต้องการของมนุษย์ การเกิดพฤติกรรมของมนุษย์แต่ละคนเป็นผลมาจากการผสมผสานของปัจจัยพื้นฐานและองค์ประกอบต่าง ๆ ในตัวของมนุษย์ จากนั้นถูกหล่อหลอมด้วยสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นการจะศึกษาให้เข้าใจในพฤติกรรมของมนุษย์อย่างลึกซึ้งนั้น จะต้องมีการศึกษาและทำความเข้าใจเรื่องของปัจจัยพื้นฐาน และองค์ประกอบของพฤติกรรมของมนุษย์ให้รู้และเข้าใจอย่างถ่องแท้ (สลักจิต ตรีธรมโสภาส, 2555)

2. การป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การป้องกันการกระทำผิดซ้ำ แบ่งเป็นกลยุทธ์ด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) กลยุทธ์ด้านครอบครัว ครอบครัวต้องมีความใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ต้องขัง ทั้งในระหว่างที่ต้องขัง และเมื่อพ้นโทษกลับสู่ครอบครัวแล้ว ครอบครัวต้องให้อภัยและให้โอกาสผู้กระทำผิดในการกลับตัว ส่งเสริมให้ผู้พ้นโทษทำความดีและประกอบอาชีพโดยสุจริต ยอมรับผู้พ้นโทษที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี 2) กลยุทธ์ด้านสังคม หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต้องให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือดูแลผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ ให้กลับตัว ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสังคม 3) กลยุทธ์ด้านสภาพแวดล้อม ชุมชนต้องช่วยเหลือบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ หน่วยงานใน ชุมชนต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีภายในชุมชน โดยกำจัดสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติดในชุมชน นำระบบยุติธรรมชุมชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาผู้กระทำผิดซ้ำ ชุมชนต้องยอมรับให้อภัย และให้กำลังใจในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ 4) กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ จัดตั้งกองทุนให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษได้กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพหรือการจัดตั้งสหกรณ์เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ ให้ความรู้และสนับสนุนเครื่องมือ สถานที่ในการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ 5) กลยุทธ์ด้านแรงจูงใจ ควรมีกฎหมายล้างประวัติผู้ต้องขังที่ พ้นโทษ ซึ่งไม่ได้กระทำผิดซ้ำอีก ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้บริสุทธิ์ สร้างแรงจูงใจผนวกกับโปรแกรมต่าง ๆ ด้วยการให้รางวัลเมื่อทำความดี การลดโทษ การเลื่อนขั้นผู้ต้องขัง การให้อภัยโทษ และการให้เยี่ยมญาติโดยใช้สิทธิ์ และ 6) กลยุทธ์ด้านการแก้ไขฟื้นฟูในเรือนจำ ปรับปรุงสภาพพื้นที่ และสวัสดิการในเรือนจำให้ได้มาตรฐานสากลโดยให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม และเน้นที่การแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาและทบทวนวรรณงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการศึกษางานของ ขวลิขิต กลิ่นแข, เกชา ใจดี, ณฐวรรณ์ เสมียนเพชร, สุพัตรา สมวงศ์ และทิพวรรณ สุวรรณโน (2563) พบว่า สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสังคมและชุมชน ในขณะที่สถิติ ดาเวียง และพิชัยรัฐ เหมือนด้วง (2565) ได้ทำวิจัยเรื่องการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($x = 2.77$, $S.D. = 0.42$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุงที่มีเพศ สถานภาพ และอายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุงที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกงหรา ได้แก่ ควรปรับเปลี่ยนทัศนคติและให้โอกาสผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องหาได้กลับตัวกลับใจเป็นคนดี และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานุวัฒน์ มีเพียร และบุญเหลือ บุบผามาลา (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำเป็นอันดับหนึ่งคือ ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านครอบครัว อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการต้องโทษในครั้งก่อน ด้านชุมชนและสังคม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ แนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี ควรมีการฝึกอาชีพให้ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขัง หรือหลากหลายสาขาอาชีพมากขึ้น เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถนำไป

ประกอบอาชีพได้จริงภายหลังพ้นโทษ และควรมีการจัดอบรมโปรแกรมปรับทัศนคติของผู้ต้องขังเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองและครอบครัวขณะต้องโทษอยู่ในเรือนจำ รวมถึงจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวให้มีความรักความเข้าใจกันมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย (Research design) การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) เชิงปริมาณ คือ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ ซึ่งถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช จำนวน 532 คน และได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 222 คน โดยใช้ตารางของเครซี่และมอร์แกน (สงศรี ชมภูวงศ์, 2554)

2) เชิงคุณภาพ คือ เจ้าพนักงานเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ จำนวน 5 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เชิงปริมาณ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close Ended) คำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษครั้งสุดท้าย ระดับการศึกษาก่อนต้องโทษก่อนโทษครั้งสุดท้าย อาชีพก่อนต้องโทษครั้งสุดท้าย และจำนวนครั้งที่กระทำผิดซ้ำ

ตอนที่ 2 เพื่อสอบถามข้อมูลพฤติกรรมนำไปสู่การกระทำผิดซ้ำ ได้แก่ ด้านชีววิทยา ด้านจิตวิทยา และด้านสังคมวิทยา ซึ่งเป็นสาเหตุนำไปสู่การกระทำผิดซ้ำ เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close Ended) คำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (1932) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาค่าน้ำหนักที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนำไปสู่การกระทำผิดซ้ำ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2) เชิงคุณภาพ แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ด้วยการกรอกข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริงเท่าที่สามารถเปิดเผยได้

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ในด้านชีววิทยา ด้านจิตวิทยา และด้านสังคมวิทยา

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ในด้านชีววิทยา ด้านจิตวิทยา และด้านสังคมวิทยา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามศัพท์ และงานวิจัยเกี่ยวข้องรวมทั้งระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2. สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่นำไปสู่การกระทำผิดซ้ำนำมากำหนดเป็นข้อคำถาม

3. กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของข้อคำถามโดยการสังเคราะห์การป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ออกมาเป็นข้อคำถามวัดระดับ จำนวน 15 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาค่าความเที่ยงตรง นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5

2. การหาค่าความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะวิจัย จำนวน 30 ชุด แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการทดสอบประเภทการวิเคราะห์รายข้อ เพื่อทดสอบว่าข้อความแต่ละข้อในแบบทดสอบสามารถยอมรับได้หรือไม่ หลังจากนั้นจึงพิจารณาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ด้วยวิธีการของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) (1984) โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .618

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากทางบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตหน่วยงานในการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำภายในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้กับผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำภายในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช จำนวน 222 คน และรับกลับคืนหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3. ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนจำนวน 222 ชุด แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาบันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ที่ได้มาสรุปผลการวิจัยพร้อมทั้งอภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับสถิติที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาโดยนำมาบรรยายถึงลักษณะของข้อมูลที่เก็บมาได้ทั้งในรูปแบบของตาราง และค่าสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ งานวิจัยนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ที่ จว.221/2566

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช คือ 222 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 178 คน ร้อยละ 80.20 อายุ 31-45 ปี จำนวน 114 คน ร้อยละ 51.40 มีสถานภาพโสดก่อนต้องโทษครั้งแรก จำนวน 102 คน ร้อยละ 46.00 มีระดับการศึกษาก่อนต้องโทษครั้งแรก เป็นระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 90 คน ร้อยละ 40.50 อาชีพก่อนต้องโทษ คือ อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 82 คน ร้อยละ 36.90 และจำนวนครั้งที่กระทำผิด กระทำผิด 2 ครั้ง จำนวน 152 คน ร้อยละ 68.50 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	178	80.20
2. หญิง	44	19.80
อายุ		
1. ไม่เกิน 30 ปี	52	23.40
2. 31-45 ปี	114	51.40
3. 46-60 ปี	48	21.60
4. 61 ปีขึ้นไป	8	3.60
สถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งสุดท้าย		
1. โสด	102	46.00
2. สมรส	68	30.60
3. หม้าย	26	11.70
4. แยกกันอยู่	26	11.70
ระดับการศึกษาก่อนต้องโทษครั้งสุดท้าย		
1. ไม่ได้รับการศึกษา	22	9.90
2. ประถมศึกษา	90	40.50
3. มัธยมศึกษาตอนต้น	57	25.70
4. มัธยมศึกษาตอนปลาย	25	11.30
5. ปวช./เทียบเท่า	16	7.20
6. ปวส./เทียบเท่า	7	3.20
7.ปริญญาตรี	5	2.20
อาชีพก่อนต้องโทษ		
1. นักศึกษา	2	0.90
2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	65	29.30
3. เกษตรกรรม	50	22.50
4. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	-	-
5. รับจ้างทั่วไป	82	36.90
6. ไม่มีอาชีพ (ว่างงาน)	23	10.40
จำนวนครั้งที่กระทำผิด		
1. จำนวน 1 ครั้ง	21	9.40
2. จำนวน 2 ครั้ง	152	68.50
3. จำนวน 3 ครั้ง	36	16.20
4. จำนวน 4 ครั้งขึ้นไป	13	5.90
โดยรวม	222	100.00

2. ข้อมูลพฤติกรรมของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พฤติกรรมของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช พบว่า พฤติกรรมผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำกลาง โดยรวมทุกด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.30$, S.D. = 1.19) อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสังคม วิทยา ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.00$, S.D. = 1.45) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ด้านจิตวิทยา ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.32$, S.D. = 1.19) อยู่ในระดับน้อย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านชีววิทยา ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 1.59$, S.D. = 0.93) อยู่ในระดับน้อย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พฤติกรรมของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

(N = 222)

ข้อ	พฤติกรรมผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{x}$	S.D.	
1.	ด้านชีววิทยา	1.59	0.93	น้อย
2.	ด้านจิตวิทยา	2.32	1.19	น้อย
3.	ด้านสังคมวิทยา	3.00	1.45	ปานกลาง
โดยรวม		2.30	1.19	น้อย

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า

1) พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังด้านชีววิทยา เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกทางกาย เป็นพฤติกรรมที่ส่งผลมาจากร่างกาย มีผลถ่ายทอดแบบต่าง ๆ การมีสภาพร่างกายที่เอื้อต่อการกระทำผิดก็เป็นสิ่งหนึ่งที่สนับสนุนการกระทำผิด เช่น เพศชาย จะกระทำผิดซ้ำสูงกว่าเพศหญิง เป็นต้น

2) การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ง่ายถ้าจิตใจไม่มีความเข้มแข็งพอ เนื่องจากคดียาเสพติดมีส่วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขัง ต้องอยู่ในพื้นที่เดิม คบกับเพื่อนกลุ่มเดิม หากจิตใจไม่เข้มแข็งพอ ก็จะทำให้กลับไปกระทำผิดซ้ำอีกได้ง่าย

3) สิ่งแวดล้อมและสังคม มีปัจจัยหลายอย่าง ซึ่งทำให้คดียาเสพติดได้ง่าย ได้แก่ 1) คนที่อยู่ใกล้ชิดกับพวกคดียา อยู่ในที่สามารถหาได้ง่าย เช่น แหล่งชุมชนแออัด 2) ความกดดันทางสังคม ปัญหา เศรษฐกิจว่างงาน อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม และ 3) สภาพครอบครัวที่กดดันต่อจิตใจ เช่น ครอบครัวแตกแยก บิดามารดาทะเลาะกันเป็นประจำ บิดามารดาติดยาหรือสุรา การอบรมเลี้ยงดูไม่ดีเคร่งครัด มากเกินไป ขาดความรักความอบอุ่นและหาทางออกโดยการใช้จ่ายเพื่อให้หายกลุ้มใจ และหนีจาก ภาวะความเป็นจริง

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ปัญหาและแนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย

1) การแก้ปัญหามารการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังด้านชีววิทยา เริ่มจากสถาบันครอบครัวเป็นอันดับแรก ผู้กระทำผิดต้องการกำลังใจ สังคม ให้การช่วยเหลือให้คำปรึกษา และช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับผู้ต้องขังที่เคยกระทำผิด เพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

2) การแก้ปัญหามารการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ในด้านจิตวิทยา ครอบครัวจะต้องส่งเสริมให้ประกอบคุณงามความดีและกลับตัวเป็นคนดีของสังคม และควรให้มีโครงการครอบครัวบำบัด โดยการเชิญครอบครัวเข้ามาร่วม

แนวป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

2) แนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ในด้านจิตวิทยา จะต้องมีการให้กำลังใจ และยกย่องผู้ต้องขังที่พ้นโทษที่ประกอบคุณงามความดีให้ปรากฏแก่สาธารณชน เพื่อให้เขารู้สึกว่ามีคุณค่าต่อสังคม สร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีกฎหมายล้างประวัติผู้ต้องขังที่พ้นโทษ ซึ่งไม่ได้กระทำผิดอีกภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้บริสุทธิ์ เสมือนหนึ่งว่าไม่เคยกระทำผิดมาก่อน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษไม่คิดไปกระทำความผิดซ้ำ

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำกลาง พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสังคมวิทยาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่อยู่ในระดับน้อย ประกอบด้วย ด้านจิตวิทยาและ ด้านชีววิทยา ทั้งอาจเนื่องจากประเทศไทยมีกฎหมายเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดซ้ำด้วยการลงโทษผู้กระทำผิดที่มีประวัติการกระทำผิดมาก่อนให้หนักขึ้นกว่าอัตราโทษที่ศาลจะลงแก่บุคคลดังกล่าวในอัตราหนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่ง เช่น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92, 93 หรือพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 97 เป็นต้น รวมไปถึง ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 58 ที่ให้นำโทษที่ศาลรอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเพื่อให้โอกาสผู้กระทำผิดกลับตัวและแก้ไขตนเอง มาบวกเข้ากับโทษในคดีหลังของผู้กระทำผิดดังกล่าวที่ไม่เช็ดหลาบการกระทำผิดกฎหมายซ้ำอีกแต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่อาจยับยั้งการกระทำผิดซ้ำหลังจากพ้นโทษได้ ในขณะที่ผู้ต้องขังทุกคนที่จะพ้นโทษออกมาจะต้องผ่านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการดูแลหลังปล่อยอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ อันเนื่องมาจากที่ต้องออกมาเผชิญกับโลกใบใหญ่และสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำและบีบคั้น โดยรัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณสำหรับกรณีนี้ และร่วมมือกับภาคประชาสังคมในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและดูแลหลังปล่อยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (นันทิ จิตสว่าง, 2565) ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของกรมราชทัณฑ์ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ที่กล่าวไว้ว่า กรมราชทัณฑ์มีภารกิจในการควบคุมผู้ต้องขังให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อให้ผู้ต้องขังกลับตนเป็นคนดีคืนสู่สังคม ตลอดจนต้องดำเนินการตามภารกิจในการแก้ไขปัญหของกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมเชื่อถือได้ เป็นที่ยอมรับของประชาชนและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล รวมไปถึงการเป็นส่วนหนึ่งในการบรรลเป้าหมายการพัฒนาประเทศ เพื่อให้การปฏิบัติงานตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปราชการกรมราชทัณฑ์ ซึ่งมีเป้าประสงค์หลักในการดำเนินการ คือ การควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้เป็นพลเมืองดี มีอาชีพที่สุจริต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสำเร็จในการดำเนินการภายใต้แผนปฏิรูปราชการ เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนให้กระบวนการยุติธรรมบรรลุถึงเป้าหมาย การเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค ความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่มีจริยธรรม เป็นมืออาชีพ ความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ อำนวยความยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการพัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา สร้างความสมดุลระหว่างการบังคับโทษ ตามคำพิพากษากับการให้โอกาสผู้ต้องโทษกลับคืนสู่สังคม โดยในกระบวนการควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง และเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการบังคับโทษ ซึ่งสอดคล้องโดยตรงกับยุทธศาสตร์ชาติในการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ตามเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของแผน ดังนั้น การดำเนินการตามแผนปฏิรูปราชการกรมราชทัณฑ์ จะทำให้เกิด ผลสะท้อนให้เห็นว่า การดำเนินการตามกฎหมายอย่างเป็นธรรมจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ และทำให้การอำนวยความสะดวกเป็นไปโดยเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทั้งถึง ปราศจากการเลือกปฏิบัติ ตลอดจนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ สร้างเจ้าหน้าที่ที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นมืออาชีพ บูรณาการเชื่อมโยงทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เน้นเป้าหมายในการขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์ให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ (กรมราชทัณฑ์, 2565) สำหรับการกระทำผิดซ้ำอาจเกิดขึ้นสาเหตุภายใน อันได้แก่ สาเหตุทางด้านชีววิทยา (ชีวกายภาพ) และสาเหตุทางด้านจิตวิทยา (จิตใจ) และสาเหตุภายนอก ได้แก่ สาเหตุทางด้านสังคม (ปกรณัม มณีปกรณัม, 2553) สอดคล้องกับงานวิจัยของชลิต กลิ่นแข, เกษา ใจดี, ณัฐวรรณ เสมิยนเพชร, สุพัตรา สมวงศ์ และทิพวรรณ สุวรรณโน (2563) ที่พบว่า สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสังคมและชุมชน ในขณะที่สถิติดาเวียง และพิชัยรัฐ หมั่นดวง (2565) ได้ทำวิจัยเรื่องการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 1) ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมให้ผู้ต้องขังได้มีทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตให้มากขึ้น 2) รัฐบาลควรมีการจัดหางาน หรืออาชีพให้กับผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกมาแล้วว่างงาน 3) ควรมีการสนับสนุนเรื่องการศึกษาเล่าเรียนให้มากกว่านี้ เพราะจะทำให้ผู้ต้องขัง มีความรู้ และทันต่อโลกภายนอก จะได้ไม่ถูกหลอกหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ 4) ควรมีการส่งเสริมให้สังคมภายนอกให้การยอมรับ ให้โอกาส และไม่บั่นทอนกำลังใจของคนที่ยากกลับตัว จะได้ไม่ย้อนกลับไปกระทำผิดอีก 5) ส่งเสริมให้ครอบครัวเข้าใจและให้โอกาส 6) ควรจัดให้มีหน่วยงานที่สามารถให้คำปรึกษาในปัญหาชีวิตทุก ๆ เรื่องได้ 7) ควรมีการจัดกิจกรรมการอบรมทางด้านแนวทางบ่มเพาะ พัฒนาจิตใจ และสรรสร้างแรงบันดาลใจในทางที่ดี เช่น การอบรมธรรมะ และ 8) ควรมีการติดตามผู้กระทำความผิดซ้ำไม่ให้เกิดกลับไปกระทำความผิดอีก สอดคล้องกับงานวิจัยของนศพัฒน สิ้นเย็น (2564) ได้ทำการ ศึกษาเรื่อง การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรมีการจัดโครงการกิจกรรมฝึกอบรม เพื่อพัฒนาสภาพจิตใจของผู้ต้องขัง การฝึกอาชีพภายในเรือนจำควรตรงตามความต้องการของผู้ต้องขัง และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงหลังพ้นโทษ และควรมีเยี่ยมบ้านเพื่อติดตามพฤติกรรมของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ

องค์ความรู้ใหม่ และการนำไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษา “การป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช” อัตราการกระทำผิดซ้ำนับเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการใช้วัดความสำเร็จในการส่งผู้ต้องขังกลับสู่สังคมของเรือนจำ แม้จะเป็นตัวชี้วัดที่ไม่สมบูรณ์เสียทีเดียวแต่ก็เป็นตัวชี้วัดที่ได้รับการยอมรับกันโดยทั่วไป เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช มีกระบวนการในการหล่อหลอมขัดเกลาผู้ต้องขัง คือเริ่มจากการรับตัว จำแนกลักษณะ การอบรม การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการดูแลหลังปล่อย จากการศึกษาทำให้พบว่า การตั้ง

ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนแรก นับตั้งแต่การจำแนกต่อเนื่องจนถึงการอบรมการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการดูแลหลังปล่อย โดยมีการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังนั้นจะมีบุคคลภายนอกมาเป็นกรรมการ ในขณะที่การฝึกอบรมต่าง ๆ ก็มีชุมชนทั้งภาคเอกชนเข้ามาให้การสนับสนุน ทั้งในส่วนของการจ้างงานภายในเรือนจำและสนับสนุนการฝึกอาชีพผู้ต้องขังในโครงการเงินแลนด์ รวมถึงการพัฒนาจิตใจด้านอื่น ๆ เช่น หลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจ หลักสูตร SME เปลี่ยนชีวิต เป็นต้น ขณะเดียวกันต้องมีการพัฒนาจิตใจและเตรียมพร้อมในการกลับสู่สังคม ทั้งในส่วนของการอาชีพและจิตใจอย่างต่อเนื่อง และเมื่อพ้นโทษก็จะมีชุมชนและเครือข่ายเข้ามาดูแลช่วยเหลืองานหรือรับเข้าทำงานอย่างต่อเนื่อง สุดท้ายเมื่อผู้ต้องขังกลับสู่สังคมก็จะมีกระบวนการสนับสนุนจากชุมชน (care support) ซึ่งมีบริษัท ห้างร้าน หน่วยงานราชการ องค์กรท้องถิ่นให้การสนับสนุนในการจัดหางาน หรือสร้างอาชีพต่อยอดให้กับผู้พ้นโทษ ซึ่งได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากบริษัท ห้างร้าน องค์กรและชุมชนที่ร่วมสนับสนุนให้สังคมของนครศรีธรรมราช เป็นสังคมของความสงบสุขและปลอดภัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. เจ้าหน้าที่ควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้ต้องขังรู้สึกรักและภูมิใจในตนเองเป็นการลดความรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อยหรือไร้ค่า
2. เจ้าหน้าที่ควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการกระทำผิดกับผู้ต้องขังอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
3. เจ้าหน้าที่ควรจัดกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายให้กับผู้ต้องขังเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำโดยการทบทวนกฎหมายหรือการถูกจับซ้ำ
4. สมาชิกในครอบครัวควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่ทั้งทางด้านกายภาพและด้านจิตใจของผู้ต้องขังให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมและสร้างความผูกพันในครอบครัวเพื่อสร้างโอกาสในการใช้ชีวิตของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำกลาง

เอกสารอ้างอิง

- กรมราชทัณฑ์. (2565). *การเฝ้าระวังผู้ต้องขังคดีอาญาเสกติดมิให้กระทำผิดซ้ำ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ราชทัณฑ์.
- ชลิต กลิ่นแข, เกชา ใจดี, ณัฐวรรณ เสมียนเพชร, สุพัตรา สมวงศ์ และทิพวรรณ สุวรรณโน. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำของจังหวัดแม่ฮ่องสอน. *วารสารวิชาการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 6(3), 253-261.
- นคพัฒน์ สิ้นเย็น. (2564). การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน*, 3(1), 46-58.
- นที จิตสว่าง. (2565). *หลักทัณฑ์วิทยา : หลักการวิเคราะห์ระบบงานราชทัณฑ์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์.
- นุชนาฏ มุกระ. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดีอาญาเสกติดของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปกรณ มณีปกรณ. (2553). *อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา*. กรุงเทพฯ : เวสต์เทรค ประเทศไทย
- ภาณุวัฒน์ มีเพียร และบุญเหลือ บุปผามาลา. (2564). ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดีอาญาเสกติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(3), 17-32.

- สลักจิต ตรีนโสภาส. (2555). *GEPS 123 พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน*. กรุงเทพฯ: ราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สัตธา ดาเวียงและ พิชัยรัฐ หมั่นด้วง. (2565). การกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(5), 78-89.
- ส่งศรี ชมภูวงศ์. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลั.
- Conbach, L. Joseph. (1984). *Essential of Psychology and Education*. NY: Mc-Graw Hill
- Likert, R.A. (1932, May). Technique for the Measurement of Attitudes. *ArchPsychological*, 25(140), 1-55.

RATTANAKOSIN
COLLEGE OF INNOVATION MANAGEMENT
วิทยาลัยนวัตกรรมจัดการ
มจร. รัตนโกสินทร์

เปิดรับสมัครนักศึกษา

หลักสูตรปริญญาโท	หลักสูตรปริญญาเอก
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (M.B.A.) เปิดภาคพิเศษ วันเสาร์	หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต (D.B.A.) เปิดภาคพิเศษ วันเสาร์ - วันอาทิตย์
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (M.P.A.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (D.P.A.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (M.Ed.) เปิดภาคพิเศษ วันเสาร์ - วันอาทิตย์ (เรียนสัปดาห์เว้นสัปดาห์)	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Ph.D.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์
หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต (M.M.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์	หลักสูตรการจัดการดุษฎีบัณฑิต (D.M.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์

สามารถสมัครออนไลน์ได้ที่

<https://www.rcim.in.th/>

092-442-9000

 @rcim.rmutr

 @rmutr_rcim_rmutr

ติดต่อเลย!
ADD FRIEND

